

Sygn. akt IV KK 389/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz

SSN Roman Sądej (sprawozdawca)

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora byłej Prokuratury Generalnej wykonującego czynności w Prokuraturze Krajowej - Andrzeja Wieczorka

w sprawie **M. O., Z. K., H. S., M.K. i I.W.**

skazanych z art. 286 § 1 kk przy zast. art. 11 § 3 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 8 marca 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 7 maja 2010 r., utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z

dnia 28 września 2009 r.

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 28 września 2009r. [...] zostały skazane za czyny z art. 286 § 1 k.k. i art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k., za które wymierzono im kary: M. O., Z. K. i H. S. – po roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na dwuletni okres próby, M. K. i I. W. – po 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres próby także wynoszący 2 lata; nadto na mocy art. 46 § 1 k.k. nałożono na każdą z oskarżonych obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej popełnionym przestępstwem poprzez zapłacenie na rzecz Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia stosownych sum pieniężnych oraz orzeczono w przedmiocie kosztów procesu.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez prokuratora oraz obrońców oskarżonych, wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 7 maja 2010r. powyższe orzeczenie zostało utrzymane w mocy, a oskarżone zwolnione zostały od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył kasacją na korzyść skazanych Rzecznik Praw Obywatelskich. Podniósł zarzut rażącego naruszenia art. 77 § 8 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych wywodząc go z faktu, że akt delegacji sędzi Sądu Rejonowego orzekającej w składzie, który wydał zaskarżony wyrok nie obejmował dnia ogłoszenia tego orzeczenia; w konsekwencji doszło do niewłaściwej obsady Sądu odwoławczego, co stanowiło bezwzględłą przyczynę odwoławczą, wskazaną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja była zasadna.

Podzielić należało wyrażone w skardze stanowisko, zgodnie z którym w postępowaniu odwoławczym doszło do naruszenia przepisu art. 77 § 8 ustawy z dnia 27 lipca 2001r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2015, poz.133 j.t. – dalej: u.s.p.), skutkujące nienależytą obsadą Sądu Okręgowego w K.e w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Sprawa w składzie, który wydał zaskarżony wyrok procedowana była na rozprawie apelacyjnej w dniu 4 maja 2010r. Sędzią sprawozdawcą była sędzia

sądu rejonowego E. S., która – jak wynika z decyzji prezesa Sądu Okręgowego w K. z dnia 15 kwietnia 2010r. – na ten dzień, a także na dzień kolejny to jest 5 maja 2010r., została delegowana w trybie art. 77 § 8 u.s.p. do pełnienia obowiązków w Wydziale IV Karnym – Odwoławczym Sądu Okręgowego w K. Postępowanie odwoławcze nie zakończyło się jednak w ramach czasowych zakreślonych powyższym aktem delegacji, gdyż w trybie art. 411 k.p.k. odroczone wydanie wyroku do dnia 7 maja 2010r. (k.5692), co też faktycznie w tej dacie nastąpiło. W dokumentacji procesowej brak delegacji uprawniającej sędzię E. S. do orzekania w tym dniu w innym aniżeli macierzysty sądzie. Pisma przewodniczącego właściwego wydziału z dnia 14 października 2015r. oraz prezesa Sądu Okręgowego w K. z dnia 2 marca 2009r. potwierdziły, że taka decyzja nie została wydana. Było to konsekwencją, jak wynika z pisma prezesa, błędnej interpretacji art. 77 § 8 u.s.p., w której przyjęto, że „zbędne stało się występowanie z wnioskiem o uzyskanie delegacji osobno na termin publikacji orzeczenia”, gdyż „nie zachodzą (...) wątpliwości co do objęcia delegacją do orzekania także daty publikacji orzeczenia”.

Trafnie podkreślił autor kasacji, że orzecznictwo Sądu Najwyższego w sprawach karnych nie pozostawia w tej materii żadnych wątpliwości. Akcentuje się w nim wyjątkowy charakter przepisów regulujących delegowanie sędziego oraz związany z tym wymóg dokonywania ich ścisłej wykładni. Stwierdzenie to dotyczy również sposobu określenia czasu pełnienia obowiązków sędziego w sądzie wskazanym w decyzji o delegowaniu. Czynności orzecznicze podejmowane w sprawie przez sędziego delegowanego muszą mieścić się w ramach tego aktu, który winien obejmować nie tylko dni prowadzenia spraw lub udziału w nich tego sędziego, ale również dni, w których w takich sprawach wydawane (ogłaszane) są orzeczenia. Te ostatnie czynności stanowią wszak immanentną część postępowania sądowego i brak jest podstaw do kształtowania w ich ramach odmiennych wymogów w zakresie składu sądu i jego należytej obsady (np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 lipca 2008r., sygn. III KK 85/08; z dnia 10 czerwca 2010r., IV KK 422/09; z dnia 25 listopada 2010r., sygn. V KK 177/10 czy z dnia 29 października 2014r., sygn. II KK 83/14).

W tym stanie rzeczy oczywistym pozostaje, że w przedmiotowej sprawie nie zachodziły podstawy do uznania, że akt delegacji na dni 4 i 5 maja 2010r. niejako

automatycznie obejmował ustalony przez Sąd *ad quem* dzień wydania wyroku, to jest dzień 7 maja 2010r. Podjęcie zatem w tym dniu czynności orzeczniczych przez sędzię E.S. rodziło daleko idące konsekwencje procesowe – skutkowało nienależytą obsadą sądu, co stanowi bezwzględną podstawę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Wystąpienie tego uchybienia obligowało do uchylenia zaskarżonego kasacją orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. W jego toku, rzecz jasna, konieczne będzie ponowne rozpoznanie apelacji, z uwzględnieniem kierunku wniesionej kasacji – na korzyść oskarżonych oraz dyspozycji art. 538 § 3 k.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

kc